ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говь-Алтай аймгийн Есөнбулаг сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ГАА-2026/080/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Алтай хот 2026 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Г.Гүнжидмаа Утас: 99998431 Цахим хаяг: gunjidmaag@audit.gov.mn Аудитын менежер: Д.Эрдэнэчимэг Утас: 99175677 Цахим хаяг: erdenechimegd@audit.gov.mn Дэвжих Капитал аудит ХХК-ийн захирал : Л.Отгон Утас: 99059489 Цахим хаяг: devjikhcapital.audit@gmail.com Аудитор: Ц.Базарсад Утас: 99065336 Цахим хаяг: bazka0330@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

1402, Хөгжил хороолол, Жинст баг,
Есөнбулаг сум, Говь-Алтай аймаг, 82091
Утас: (976) 7048-4030,
Цахим шуудан: govialtai@audit.gov.mn

2026. 02. 24 № 75

танай ____________ -ны № ______________ -т

ЕСӨНБУЛАГ СУМЫН 2 ДУГААР
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Г.СҮРЭНХҮҮ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Есөнбулаг сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тус байгууллагын улсын төсвийн санхүүжилт өмнөх оноос 40,583.4 мянган төгрөгөөр өссөн, орон нутгийн төсвийн санхүүжилт 10,892.3 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 1,709.9 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч, хөрөнгийн дахин үнэлгээгээр 20,435.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, 34,929.5 мянган төгрөгөөр буурсан байна. Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны 56 дугаар тогтоолын дагуу 16,051.6 мянган төгрөгийн хөрөнгийг акталсан байна.

Бусад асуудал

Тайлант онд 1 хөтөлбөр, 6 зорилт, 83 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгаснаас 82 арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлж, 1 арга хэмжээ хэрэгжээгүй,

822505000210

биелэлтийг 88.0 хувиар үнэлэн хүргүүлсэн бөгөөд аймгийн Боловсролын газраас 88.0 хувиар "Хангалттай" гэж дүгнэсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшний болович үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Т.ГҮНЖИДМАА

Нэг. Хараат бус аудитын санал дүгнэлт

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**150,853,105.88**	**130,606,592.10**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	55,124,609.50	17,376,500.72
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	55,124,609.50	17,376,500.72
3121	**Төгрөг**	55,124,609.50	17,376,500.72
31211	Төрийн сангийн харилцах	55,124,609.50	17,376,500.72
33	**АВЛАГА**	4,430,140.00	4,430,140.00
335	**Бусад авлага**	4,430,140.00	4,430,140.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	4,430,140.00	4,430,140.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	91,298,356.38	108,799,951.38
351	**Түүхий эд материал**	46,015,650.12	49,484,825.12
35110	Тусгай зориулалттай материал	45,759,013.12	49,228,188.12
35130	Эм боох материал	256,637.00	256,637.00
354	**Хангамжийн материал**	45,282,706.26	59,315,126.26
35410	Бичиг хэргийн материал	3,763,480.00	3,531,880.00
35420	Аж ахуйн материал	8,199,581.00	8,859,581.00
35450	Барилгын засварын материал	1,355,600.00	1,943,100.00
35460	Хүнсний материал	4,364,930.00	3,766,650.00
35470	Бусад хангамжийн материал	27,599,115.26	41,213,915.26
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**361,073,493.64**	**333,083,745.43**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	361,073,493.64	333,083,745.43
392	**Биет хөрөнгө**	290,993,493.64	263,003,745.43
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	410,382,479.60	410,382,479.60
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(158,044,127.08)	(185,394,086.92)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	40,872,613.00	21,341,960.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(23,758,272.36)	(3,850,769.14)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	42,424,090.50	38,925,774.50
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(20,883,290.02)	(18,401,612.61)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	5,900,000.00	400,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(5,900,000.00)	(400,000.00)
393	**Биет бус хөрөнгө**	70,080,000.00	70,080,000.00
39301	Програм хангамж	300,000.00	-
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(300,000.00)	-
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	70,080,000.00	70,080,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**511,926,599.52**	**463,690,337.53**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**-**	**9,202,735.11**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	-	9,202,735.11
413	**Өглөг**	-	9,202,735.11
4136	**Бусад өглөг**	-	9,202,735.11
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	9,202,735.11
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**511,926,599.52**	**454,487,602.42**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	511,926,599.52	454,487,602.42
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	189,215,357.00	189,215,357.00
51101	Өмч: - төрийн	189,215,357.00	189,215,357.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	(16,546,285.66)	(73,985,282.76)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	3,772,748.57	(16,546,285.66)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(20,319,034.23)	(57,438,997.10)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	339,257,528.18	339,257,528.18
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**511,926,599.52**	**463,690,337.53**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**682,566,900.00**	**735,315,060.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,029,200.00**	**24,086,260.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	1,029,200.00	24,086,260.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	991,200.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	991,200.00	-
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	-	20,442,260.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	38,000.00	3,644,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**681,537,700.00**	**711,228,800.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	619,431,500.00	660,014,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	619,431,500.00	660,014,900.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	62,106,200.00	51,213,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	62,106,200.00	51,213,900.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**702,885,934.23**	**780,824,567.44**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**702,885,934.23**	**780,824,567.44**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	694,384,998.05	780,761,467.44
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	514,698,755.50	557,040,257.78
210101	Үндсэн цалин	425,456,757.82	354,302,911.58
210102	Нэмэгдэл	74,399,233.78	156,492,843.75
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		21,305,000.00
210104	Урамшуулал	14,842,763.90	24,939,502.45
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	28,746,305.03	70,009,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,083,500.00	47,457,500.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,245,200.00	5,638,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,122,400.00	2,819,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,804,905.03	2,819,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,490,300.00	11,276,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	53,614,563.82	55,654,035.11
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,488,287.82	7,674,759.11
210302	Түлш, халаалт	38,456,000.00	38,456,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	9,670,276.00	9,523,276.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	833,855.36	1,178,825.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	833,855.36	1,178,825.00
2105	**Нормативт зардал**	41,337,390.00	42,842,350.00
210502	Хоол, хүнс	41,337,390.00	42,842,350.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	4,142,400.00	4,539,500.00
210604	Урсгал засвар	4,142,400.00	4,539,500.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	51,011,728.34	49,496,999.55
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,742,700.00	6,586,981.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,326,000.00	4,697,600.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	39,943,028.34	38,212,418.55
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	8,500,936.18	63,100.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	5,207,200.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,207,200.00	-
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	3,293,736.18	63,100.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,293,736.18	63,100.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(20,319,034.23)**	**(45,509,507.44)**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	-	11,929,489.66
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	11,929,489.66
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	(11,929,489.66)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(20,319,034.23)**	**(57,438,997.10)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**682,528,900.00**	**711,228,800.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**991,200.00**	**0.00**

120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	991,200.00	0.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	991,200.00	0.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	991,200.00	0.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**681,537,700.00**	**711,228,800.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	619,431,500.00	660,014,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	619,431,500.00	660,014,900.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	62,106,200.00	51,213,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	62,106,200.00	51,213,900.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**668,005,720.53**	**747,267,008.78**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**668,005,720.53**	**747,267,008.78**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**659,504,784.35**	**747,203,908.78**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	482,991,370.53	557,040,257.78
210101	Үндсэн цалин	331,579,907.65	354,302,911.58
210102	Нэмэгдэл	125,006,002.88	156,492,843.75
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	10.00	21,305,000.00
210104	Урамшуулал	26,405,450.00	24,939,502.45
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	60,453,700.00	70,009,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,108,600.00	47,457,500.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,836,300.00	5,638,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,418,100.00	2,819,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,418,100.00	2,819,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,672,600.00	11,276,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	53,614,563.82	46,451,300.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,488,287.82	6,149,600.00
210302	Түлш, халаалт	38,456,000.00	28,001,300.00
210303	Цэвэр, бохир ус	9,670,276.00	12,300,400.00
2105	**Нормативт зардал**	43,799,150.00	42,244,070.00
210502	Хоол, хүнс	43,799,150.00	42,244,070.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	5,197,900.00	4,699,500.00
210604	Урсгал засвар	5,197,900.00	4,699,500.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	13,448,100.00	26,759,281.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,236,100.00	22,060,181.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,212,000.00	4,699,100.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**8,500,936.18**	**63,100.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	5,207,200.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,207,200.00	0.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	3,293,736.18	63,100.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,293,736.18	63,100.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**14,523,179.47**	**(36,038,208.78)**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**4,831,900.00**	**1,709,900.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**4,831,900.00**	**1,709,900.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	4,831,900.00	1,709,900.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	4,831,900.00	1,709,900.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(4,831,900.00)**	**(1,709,900.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	9,691,279.47	(37,748,108.78)
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	45,433,320.03	55,124,609.50
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	55,124,609.50	17,376,500.72

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	189,215,357.00	339,257,528.18	3,772,748.57	532,245,633.75
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**189,215,357.00**	**339,257,528.18**	**3,772,748.57**	532,245,633.75
C07	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	(20,319,034.23)	(20,319,034.23)
C08	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**189,215,357.00**	**339,257,528.18**	**(16,546,285.66)**	511,926,599.52
D01	**2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**189,215,357.00**	**339,257,528.18**	**(16,546,285.66)**	511,926,599.52
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**189,215,357.00**	**339,257,528.18**	**(16,546,285.66)**	511,926,599.52
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	(57,438,997.10)	(57,438,997.10)
D09	**2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**189,215,357.00**	**339,257,528.18**	**(73,985,282.76)**	454,487,602.42

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хэтрэлт, Хэмнэлт	Хувь
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	762,449,700.00	748,913,808.78	13,535,891.22	98.22
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	762,449,700.00	748,913,808.78	13,535,891.22	98.22
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	762,449,700.00	748,913,808.78	13,535,891.22	98.22
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	563,798,900.00	557,040,257.78	6,758,642.22	98.80
210101	Үндсэн цалин	374,734,700.00	354,302,911.58	20,431,788.42	94.55
210102	Нэмэгдэл	170,614,100.00	156,492,843.75	14,121,256.25	91.72
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	21,305,000.00	(21,305,000.00)	0.00
210104	Урамшуулал	18,450,100.00	24,939,502.45	(6,489,402.45)	135.17
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	70,009,500.00	70,009,500.00	0.00	100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	47,457,500.00	47,457,500.00	0.00	100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,638,000.00	5,638,000.00	0.00	100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,819,000.00	2,819,000.00	0.00	100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,819,000.00	2,819,000.00	0.00	100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,276,000.00	11,276,000.00	0.00	100.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	46,451,300.00	46,451,300.00	0.00	100.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,149,600.00	6,149,600.00	0.00	100.00
210302	Түлш, халаалт	28,001,300.00	28,001,300.00	0.00	100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	12,300,400.00	12,300,400.00	0.00	100.00
2105	**Нормативт зардал**	45,536,900.00	42,244,070.00	3,292,830.00	92.77

210502	Хоол, хүнс	45,536,900.00	42,244,070.00	3,292,830.00	92.77
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	4,762,600.00	4,699,500.00	63,100.00	98.68
210604	Урсгал засвар	4,762,600.00	4,699,500.00	63,100.00	98.68
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,543,400.00	0.00	2,543,400.00	0.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,543,400.00	0.00	2,543,400.00	0.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	29,347,100.00	28,469,181.00	877,919.00	97.01
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,648,000.00	23,770,081.00	877,919.00	96.44
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,699,100.00	4,699,100.00	0.00	100.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	762,449,700.00	748,913,808.78	13,535,891.22	98.22
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	660,601,600.00	660,014,900.00	586,700.00	99.91
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	660,601,600.00	660,014,900.00	586,700.00	99.91
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	51,213,900.00	51,150,800.00	63,100.00	99.88
132001	Орон нутгийн төсвөөс	51,213,900.00	51,150,800.00	63,100.00	99.88
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	50,634,200.00	37,748,108.78	12,886,091.22	74.55
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	50,634,200.00	37,748,108.78	12,886,091.22	74.55
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	0.00	55,124,609.50	(55,124,609.50)	
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	0.00	17,376,500.72	(17,376,500.72)	

ГУРАВ. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 9,879.7 мянган төгрөгийн алдаа -г аудитын явцад залруулж, баталгаажуулав.

3.1 Залруулсан алдаа

- Тайлант онд ИТХ-ын Хөрөнгө акталж, данснаас хасахыг зөвшөөрөх тухай №56 тоот тогтоол, А/14 тоот эрхлэгчийн тушаалаар 17,230,5 мянган төгрөгийн акталж устгасан бөгөөд 9,879.7 мянган төгрөгийн хөрөнгийг дахин үнэлгээний хорогдол дансанд бүртгэснийг актласан хөрөнгө дансанд тайлагнасныг залрууллаа.

Залруулагдаагүй 5,093.8 мянган төгрөгийн 4 зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага тул "Өөрчлөлтгүй" дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар төсвийн төлөвлөлтэй холбоотой 4 зөвлөмж хүргүүллээ.

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Нэг. Төсвийн төлөвлөлттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Батлагдсан төсөвт хоол, унааны хөнгөлөлт тусгагдаагүй байхад Боловсролын сайдын 2025 оны "Чиглэл хүргүүлэх тухай" 1/554 тоот албан бичгийг үндэслэн тушаалаар өдөрт 5.0 мянган төгрөгөөр тооцон цалингийн зардлаас 21,240.0 мянган төгрөгийг олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", 27 дугаар зүйлийн 27.1.7-т "орлого, зарлагыг дотоод гүйлгээнээс бусад нийт

гүйлгээний дүнгээр төлөвлөж, бүртгэж, тайлагнах" гэж заасантай нийцэхгүй, хуваарилалт, эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид унаа хоолны хөнгөлөлтийг төсвийн төсөлд тусган, баталсан төсвийн хүрээнд зарцуулах.

Хоёр. Төсвийн төлөвлөлттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Батлагдсан төсөвт тусгагдаагүй архив, бичиг хэргийн албан тушаалын ажил хавсруулж, 4,640.9 мянган төгрөгийн нэмэгдэл олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", 27 дугаар зүйлийн 27.1.7-т "орлого, зарлагыг дотоод гүйлгээнээс бусад нийт гүйлгээний дүнгээр төлөвлөж, бүртгэж, тайлагнах" гэсэн заалттай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Холбогдох хууль, тогтоомжийг хүрээнд албан хаагчдад ажил хавсран гүйцэтгэх цалингийн зардлыг төсөвт тусгуулан, батлагдсан төсвийг зардлын эдийн засгийн ангиллын дагуу зарцуулах

Гурав. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

<u>Илрүүлэлт:</u> Хүүхдийн хоолны материалын зарцуулалт нормативт зардлаас 452.9 мянган төгрөгөөр илүү зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", 41 дүгээр зүйлийн 41.2.2-т "батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах", гэж заасантай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хүүхдийн хоолны материалын зарцуулалтыг батлагдсан төсвийн хүрээнд зарцуулах.

Дөрөв. Нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой

<u>Илрүүлэлт:</u> Үндсэн хөрөнгө, бараа материалын тооллогыг холбогдох хууль, тогтоомж, стандартад заасны дагуу гүйцэтгээгүй, анхан шатны баримт дутуу хөтөлсөн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1-т "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна.", 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-т "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах", Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 72 дугаар зүйлийн 72.4.4-т "комиссын хурлаар тооллогын үр дүнг хэлэлцэж, тооллогын бүртгэлийг баталгаажуулж, холбогдох акт, материалын хамт ерөнхий нягтлан бодогчид тусгай жагсаалтаар шилжүүлэн өгөх" гэж заасантай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хөрөнгийн тооллогыг холбогдох хууль, стандартад заасны дагуу бүртгэл хөтөлж баримтжуулж байх

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг тайлан хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор, биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 11 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

ГАА-2026/080/НА-СТА-ТШЗ

Дөрөв. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл *(мянган төгрөгөөр)*

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	**Алдааны утга**	**Нийт алдаа**		**Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан**		**Буруу тусган илэрхийлсэн**		**Үүнээс:**				**Зөвлөмж**	
								Залруулсан		**Залруулаагүй**			
		Тоо	**Дүн**	**Тоо**	**Дүн**	**Тоо**	**Дүн**	**тоо**	**Дүн**	**тоо**	**Дүн**	**Тоо**	**Дүн**
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Есөнбулаг сумын 2 дугаар цэцэрлэг	Тайлант онд ИТХ-ын Хөрөнгө акталж, данснаас хасахыг зөвшөөрөх тухай №56 тоот тогтоол, А/14 тоот эрхлэгчийн тушаалаар 17,230,5 мянган төгрөгийн акталж устгасан бөгөөд 9,879.7 мянган төгрөгийн хөрөнгийг дахин үнэлгээний хорогдол дансанд бүртгэснийг акталсан хөрөнгө дансанд залруулж бүртгэв.	1	9,879.7	-	-	1	9,879.7	1	9,879.7	-	-	-	-
Дүн		**1**	**9,879.7**	**-**	**-**	**1**	**9,879.7**	**1**	**9,879.7**		**-**	**-**	**-**

4.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл *(мянган төгрөгөөр)*

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:							
				Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Говь-Алтай аймгийн Есөнбулаг сумын 2 дугаар цэцэрлэг	Батлагдсан төсөвт хоол, унааны хөнгөлөлт тусгагдаагүй байхад Боловсролын сайдын 2025 оны "Чиглэл хүргүүлэх тухай" 1/554 тоот албан бичгийг үндэслэн тушаалаар өдөрт 5.0 мянган төгрөгөөр тооцон цалингийн зардлаас 21,240.0 мянган төгрөгийг олгосон байна.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	Үндсэн хөрөнгө, бараа материалын тооллогыг холбогдох хууль, тогтоомж, стандартад заасны дагуу анхан шатны баримт дутуу хөтөлсөн	1						1			
	Батлагдсан төсөвт тусгагдаагүй архив, бичиг хэргийн албан тушаалын ажил хавсруулж, 4,640.9 мянган төгрөгийн нэмэгдэл олгосон байна.	1	4,640.9	-	-	-	-	1	4,640.9	-	-
	Хүүхдийн хоолны материалын зарцуулалт нормативт зардлаас 452.9 мянган төгрөгөөр илүү зарцуулсан	1	452.9					1	452.9		
Дүн		**4**	**5,093.8**	-	-	-	-	**4**	**5,093.8**	-	-

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ		1			1			
	НИЙТ		**1**			**1**			